

0.1. Podzemne vode v aluvialnih vodonosnikih v novembru 2004

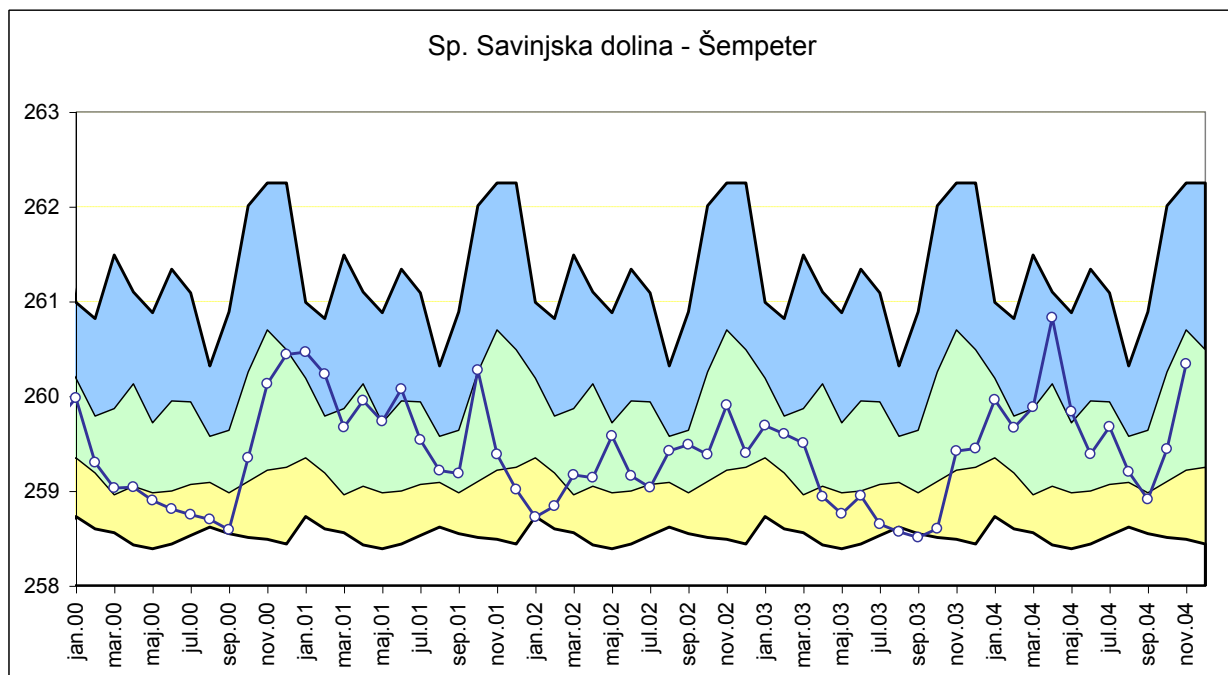
0.1. Groundwater reserves in alluvial aquifers in November 2004

Urša Gale

Raznolikost v stanju zalog podzemne vode v aluvialnih vodonosnikih se je iz oktobra nadaljevala v november. Poleg območij z nizkimi vodnimi zalogami, med katerimi še vedno izstopajo vodonosniki severovzhodne Slovenije, so bila ta mesec zabeležena tudi območja z vodnimi zalogami nad letnim povprečjem v predelih Celjske in Ljubljanske kotline. V večini slovenskih regij, z izjemo Prekmurja in Dravskega polja, so bila hkrati prisotna tako območja z visokimi, kot tudi z nizkimi stanji zalog podzemne vode. V nekaterih vodonosnikih severovzhodne Slovenije in Krško Brežiškega polja so še vedno področja s hidrološko sušo.

Količina padavin v novembru je bila manjša kot znaša dolgoletno novembrsko povprečje. Delež je bil manjši od povprečja za skoraj polovico od povprečja na predelih vodonosnikov Krško Brežiške kotline, Spodnje Savinjske doline, Prekmurja in Kranjskega polja. Največje zabeležene količine, nekaj več kot dve tretjini značilnih mesečnih padavin, so bile na območju vodonosnikov Vipavsko Soške doline. Padavine so bile časovno neenakomerno razporejene. Največ dežja je padlo v prvi polovici meseca. V drugi polovici je bilo zabeleženih le nekaj padavinskih dni z zanemarljivo količino padavin.

Kljub majhnim količinam novembrskih padavin, se stanje zalog podzemnih vod na večini vodonosnikov ni izraziteje poslabšalo zaradi obilnih padavin v predhodnem mesecu oktobru. Na nekaterih postajah v plitvih vodonosnikih spodnje Savinjske doline se je gladina podzemne vode znižala, ponekod pa zvišala (slika 0.1.1.). Gladina podzemne vode je v novembru narasla v globokih vodonosnikih Kranjskega in Sorškega polja, ker so na povečanje zalog s časovnim zaostankom vplivale obilne oktobrske padavine. Gladina podzemne vode se je dvignila tudi v plitvih vodonosnikih Apaškega in Murskega polja, ki sta pod močnim vplivom višine vode v Muri. V pretežnih delih Apaškega in Prekmurskega polja, pa tudi na zahodnem robu Dravskega in Brežiškega polja je bila še vedno hidrološka suša. Gladine nad letnim povprečjem so prevladovali v vodonosnikih osrednje Slovenije ter na Vrbanskem platoju, delu Ptujškega in Mirenko Vrtojbenskega polja in delih Krško Brežiške kotline.

Slika 0.1.1. Niz povprečnih mesečnih gladin podzemne vode glede na vrednosti percentilov, izračunanih za primerjalno obdobje od leta 1991 do 2000 na merski postaji Šempeter (Sp. Savinjska dolina)

Figure 0.1.1. Groundwater level means compared to percentile values of 1991-2000 on measuring station Šempeter (Spodnja Savinja valley)

Dvig podzemne vode na postaji Brunšvik, ki se nahaja na osrednjem delu Dravskega polja je povzročil izboljšanje zalog tega vodonosnika. Od decembra leta 2001 pa do aprila letos je bil vodnjak suh. Ta mesec je po več kot dveh letih gladina vode v vodnjaku presegla nivo hidrološke suše in je prešla v stanje nizkih zalog podzemne vode.

Slika 0.1.2. Merska postaja v Brunšviku – Dravsko polje (foto: P. Gajser)

Figure 0.1.2. Measuring station in Brunšvik – Dravsko polje (photo: P. Gajser)

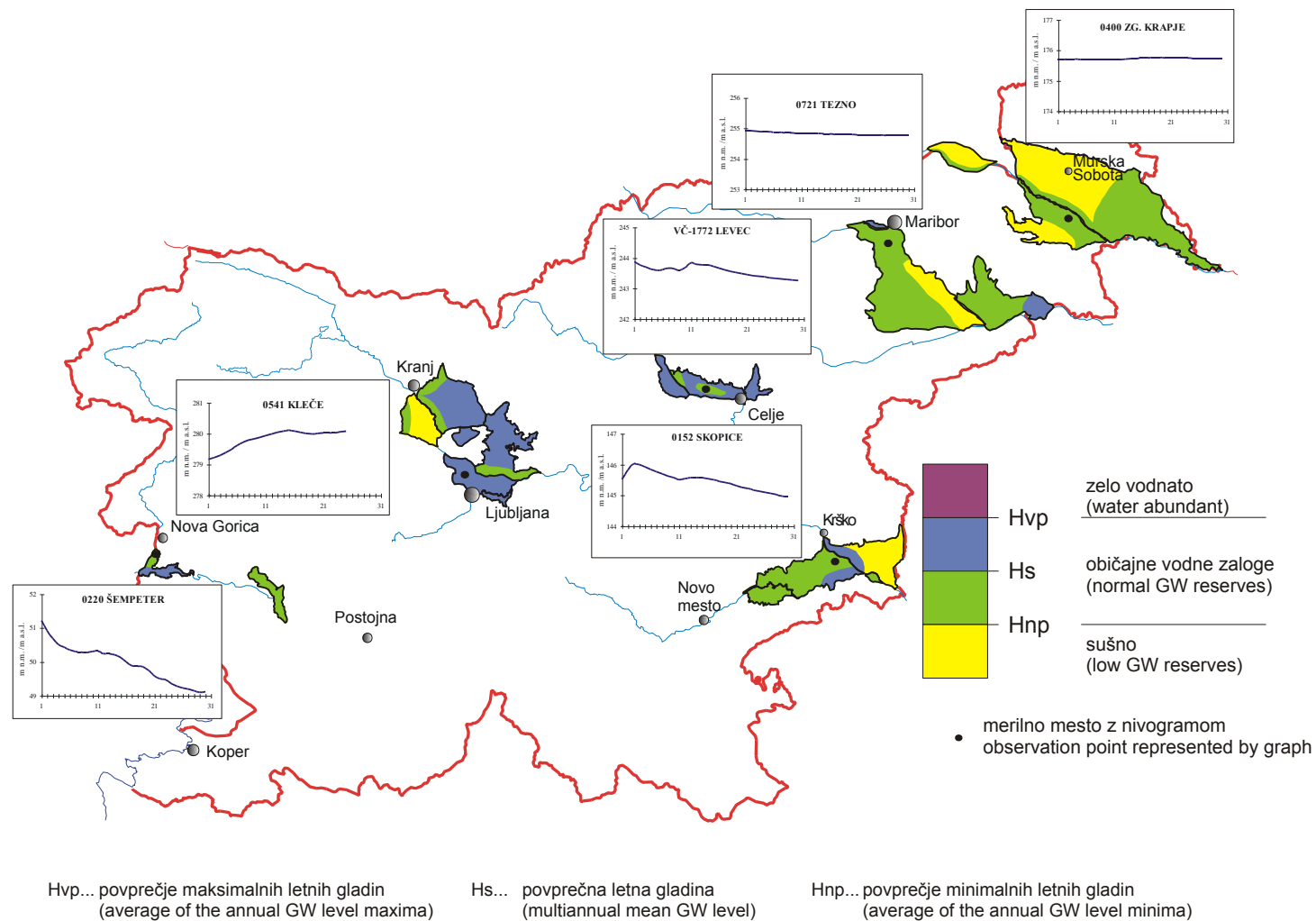
Največji dvig in največji upad podzemne vode je bila ta mesec zabeležen na Kranjskem polju. Maksimalni dvig, 284 centimetrov, je bilo zaznati v Mostah na vzhodnem robu polja, največji upad, 174 centimetrov, pa v Britofu, ki se nahaja na robu polja ob Kokri.

Odtoki in pritoki podzemne vode so bili ta mesec razmeroma uravnoteženi. Obilne padavine iz oktobra so se odražale na večanju zalog podzemne vode v globokih vodonosnikih v novembru. V predelih plitvih vodonosnikov je primanjkljaj padavin v novembru zmanjšal vodne zaloge.

Glede na lansko leto, je bilo novembra letošnje leto glede na stanje zalog podzemnih vod ugodnejše. Večje vodne zaloge so bile letos predvsem v vodonosnikih severovzhodne Slovenije, kjer je v lanskem letu prevladovala hidrološka suša. Bolj ugodno je bilo stanje tudi v osrednji Sloveniji deloma pa tudi v Krško Brežiški kotlini, kjer so bile letos vodne zaloge nad dolgoletnim povprečjem.

SUMMARY

Amount of precipitation was low. In most aquifers groundwater level decreased. However, level of groundwater in some alluvial aquifers increased due to abundant precipitation in October. Parts of aquifers in north eastern part of Slovenia still suffer hydrological drought. Reserves in most of the aquifers in central Slovenia were above average.

Slika 0.1.3. Stanje vodnih zalog in nihanje gladin podzemne vode v mesecu novembru 2004 v največjih slovenskih aluvialnih vodonosnikih (obdelali: U. Gale, P. Gajser, V. Savič)
 Figure 0.1.3. Groundwater reserves and groundwater level oscillations in important alluvial aquifers of Slovenia in November 2004 (U. Gale, P. Gajser, V. Savič)